

Ägardirektiv för Elmen AB

1 Styrande dokument

Bolagets verksamhet regleras av

- kommunallagen
- aktiebolagslagen
- övrig lag och författning
- bolagsordningen
- ägardirektiv
- kommunens finanspolicy
- kommunens inköps- och upphandlingspolicy
- kommunens övriga policy- och övergripande styrdokument, i tillämpliga delar
- anvisningar från kommunstyrelsen angående bland annat uppföljning
- eventuella avtal mellan kommunen och bolaget

2 Inriktning av bolagets verksamhet

Älmhults kommun har valt att organisera de kommunala bolagen i en koncern med moderbolaget Elmen AB och dotterbolagen Älmhultsbostäder AB, Älmhults Näringsfastigheter AB, Älmhults Bredband AB (under bildande) samt Älmhults Terminal AB (delägt). Elmen AB har tillkommit för att skapa en tydligare roll för kommunen som ägare av större kapitalintensiva företag som utför kommunal verksamhet. Även fördelar av ekonomisk art har varit förenade med koncernbildningen.

Bolagets verksamhet ska styras utifrån kommunens vision, verksamhetsidé, samt de mål för kommunen som beslutas av kommunfullmäktige i Älmhults kommun. Utöver vad som sägs i bolagsordningen ska bolagets verksamhet ha följande inriktning.

2.1 Övergripande

De övergripande målen med kommunens vision är befolkningstillväxt och god livskvalitet. En växande befolkning kräver en ökning av antalet attraktiva bostäder, ett välutvecklat näringsliv med ändamålsenliga lokaler

samt välutvecklad infrastruktur. Bolaget ska i sin styrning av dotterbolagen bidra till att uppfylla de övergripande målen.

Bolaget ska årligen, utifrån direktiv från ägaren, ta fram en strategisk plan med bland annat strategiska mål för de närmaste tre åren. Programmets huvudsakliga innehåll beskrivs i avsnitt 3.5.

2.2 Hållbar utveckling

Bolaget ska ha ett långsiktigt hållbart förhållningssätt och låta ett helhetstänkande, som beaktar såväl sociala och ekonomiska aspekter som miljöaspekter, vara vägledande i arbetet.

Ekonomiska aspekter

Bolagets verksamhet ska vila på en affärsmässig och långsiktigt hållbar grund.

Bolaget ska säkerställa att möjligheterna till resultatutjämnning inom koncernen utnyttjas på ett ekonomiskt rationellt sätt till största möjliga nytta för koncernen och kommunen.

Bolaget ska regelbundet och i samråd med dotterbolagen göra analyser avseende bland annat finansiella, operativa och legala risker för bolagskoncernen.

Miljöaspekter

Bolaget ska bedriva sin verksamhet med en inriktning på en ur miljösynpunkt långsiktig och hållbar utveckling.

Sociala aspekter

Bolagets förhållande till media och allmänhet ska vara öppet, tydligt och tillgängligt. Information ska vara en naturlig del i verksamheten. Affärsmässighet och sekretess kan dock vara legitima skäl för begränsad öppenhet.

Allmänheten ska ha rätt att närvara vid bolagets årsstämma. Bolaget ska se till att ägare och allmänhet får relevant och begriplig information om de ärenden som ska behandlas. I anslutning till bolagsstämman ska bolaget bjuda in allmänheten till ett informationsmöte om bolagets verksamhet och resultat. Vid detta möte ska allmänheten ges möjlighet att ställa frågor.

3 Bolaget som del i kommunkoncernen

Bolaget är ett helägt kommunalt bolag och regleras som sådant av kommunallagens bestämmelser om kommunala företag.

Ägaren, representerad av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen, har möjlighet att utfärda direktiv – även utöver detta dokument – för bolagets verksamhet. Det ankommer alltså på bolagets styrelse och i förekommande fall verkställande direktör att följa utfärdade direktiv i den mån direktiven inte står i strid med tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller förordning.

3.1 Samverkan

Bolaget ska vara en resurs i och stödja kommunens strategiska utvecklingsarbete (se ovan). Samverkan mellan kommunen och de kommunala bolagen eller mellan de kommunala bolagen ska ske när så är lämpligt för att uppnå största möjliga nytta. Bolaget ska vid behov samordna sådan samverkan.

Vid samverkan kan det vara nödvändigt för ägaren att väga de samverkande parternas intressen mot varandra.

3.2 Ägardirektiv för dotterbolagen

Bolaget ska via ombud överlämna av fullmäktige eller kommunstyrelsen antagna ägardirektiv för beslut i bolagsstämma i dotterbolagen.

Bolaget har möjlighet att utfärda egna ägardirektiv för dotterbolagen i frågor som handlar om operativ och administrativ ägarstyrning, till exempel löpande uppföljning, rapportering, skattefrågor samt utformning av bolagens handlingsprogram, utöver vad som läggs fast i avsnitt 3.5.

3.3 Underställningsskyldighet

Före beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt, ska bolaget inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande. Sådana beslut är bland annat ärenden som rör

- förvärv, överlåtelse eller avyttrande av egendom utöver vad som finns specificerat och beskrivet i det handlingsprogram som för innevarande år godkänts av fullmäktige och fastställts av bolagsstämman:
- förvärv och bildande av dotterföretag
- frivillig likvidation
- fusion av företag
- försäljning av företag eller del av företag
- etablering eller avveckling av rörelsegren
- ändring av aktiekapital

Vid osäkerhet om ett ärende är av sådan vikt att det ska underställas fullmäktige, ska bolagets styrelse samråda med kommunstyrelsen.

Dotterbolagens underställningsskyldighet

Bolaget ska med eget yttrande vidarebefordra framställningar från dotterbolagen om kommunfullmäktiges ställningstagande i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

3.4 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen skyldighet att hålla uppsikt över bolaget. Kommunstyrelsen ska i årliga beslut pröva om bolagets den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorernas granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1 a §§ kommunallagen.

Det åligger bolagets lekmannarevisorer att årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån de syfte som angivits i bolagsordningen, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Lekmannarevisorerna ska snarast uppmärksamma kommunstyrelsen på om bolaget brister i dessa avseenden.

3.5 Strategisk plan för dotterbolagen

Bolaget ska upprätta och till kommunfullmäktige förelägga för beslut ett förslag till strategisk plan för dotterbolagen avseende de kommande tre åren. Den strategiska planen ska innehålla en tidsplan för hur den ska genomföras.

Den strategiska planen ska utgöra grund för mål och ägardirektiv till respektive dotterbolag. Planen ska bland annat innefatta mål för avkastning på totalt kapital och soliditet för dotterbolagen och vid behov föreslå justering av ägardirektiven.

Detaljerade direktiv för den strategiska planen kan lämnas till bolaget av kommunen.

Efter fullmäktiges godkännande ska den strategiska planen och respektive dotterbolags handlingsprogram fastställas av bolagsstämman.

3.6 Utdelning och koncernbidrag

Bolaget ska lämna aktieutdelning till kommunen efter beslut av kommunfullmäktige.

Bolaget beslutar om dotterbolagens utdelning och de koncernbidrag som dessa bolag ska lämna samt de ägartillskott dotterbolagen skall erhålla.

3.7 Finansiering

Bolaget ska efter samråd med dotterbolagen svara för att bolagskoncernens lånebehov tillgodoses. Kommunens finanspolicy ska följas.

Eventuellt borgensåtagande från kommunen ska ske enligt affärsmässiga principer. Kommunen ska som borgensman ta ut marknadsmässiga borgensavgifter.

3.8 Ekonomisk rapportering

Bolaget ska följa av kommunen utfärdade anvisningar för budget, verksamhetsplan, ekonomisk uppföljning, bokslut och årsredovisning.

3.9 Personal

Bolagets styrelse ska ta fram skriftlig instruktion för verkställande direktören. Av instruktionen ska framgå art och omfattning av de frågor som rör löpande verksamhet och därmed omfattas av verkställande direktörens behörighet enligt aktiebolagslagen.

Vid anställning eller väsentliga förändringar av anställningsavtal för verkställande direktör ska bolagsstyrelsens beslut inklusive lönesättning och övriga villkor föregås av samråd med kommunstyrelsen.

3.10 Informationsskyldighet och uppföljning

Bolaget ska till kommunstyrelsen så snart det kan ske överlämna

- styrelseprotokoll
- budget och verksamhetsplan
- årsredovisning
- revisionsberättelse
- underlag till delårsrapport och den sammanställda redovisningen för kommunen, enligt kommunens anvisningar.

Avrapportering och dialog kring bolagets verksamhet samt hur ägardirektiven följs ska ske vid regelbundna träffar mellan verkställande direktören, bolaget och kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen ger i tillämpliga fall anvisningar om hur bolaget ska utforma underlag för uppföljning och avstämning.

3.11 Dialog med dotterbolagen

Bolaget ska se till att dotterbolagen rapporterar till bolaget och för dialog kring dotterbolagens verksamhet samt hur ägardirektiven följs vid regelbundna träffar mellan bolaget samt respektive dotterbolags verkställande direktör och styrelsepresidium.

Bolaget ska i tillämpliga fall ge anvisningar om hur dotterbolagen ska utforma underlag för uppföljning och avstämning.